III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

REĢIONU KOMITEJA

112. PLENĀRSESIJA 2015. GADA 3. UN 4. JŪNIJĀ

Eiropas Reģionu komitejas atzinums "Dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes"

(2015/C 260/05)

Ziņotājs	*Mauro D'ATTIS* (IT/*PPE*), Brindizi padomes loceklis
Atsauces dokuments	Priekšlikums Padomes lēmumam par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm
	COM(2015) 98 final

I. **IETEIKUMI GROZĪJUMIEM**

1. grozījums

Priekšlikums lēmumam

5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Saskaņā ar Līguma noteikumiem Savienība ir izstrādājusi un īstenojusi politikas koordinēšanas instrumentus fiskālās politikas jomā, kā arī makrostrukturālās politikas jomās. Eiropas pusgads apvieno šos dažādos instrumentus visaptverošā sistēmā integrētai daudzpusējai ***ekonomiskai un budžeta uzraudzībai***. Turklāt Eiropas pusgada racionalizēšana un nostiprināšana, kā noteikts Komisijas 2015. gada izaugsmes pētījumā, vēl vairāk uzlabos tā darbību.	Saskaņā ar Līguma noteikumiem Savienība ir izstrādājusi un īstenojusi politikas koordinēšanas instrumentus fiskālās politikas jomā, kā arī makrostrukturālās politikas jomās. Eiropas pusgads apvieno šos dažādos instrumentus visaptverošā sistēmā integrētai daudzpusējai ***ekonomikas, budžeta, nodarbinātības un sociālās politikas pasākumu uzraudzībai***. Turklāt Eiropas pusgada racionalizēšana un nostiprināšana, kā noteikts Komisijas 2015. gada izaugsmes pētījumā, vēl vairāk uzlabos tā darbību.

Pamatojums

Pašsaprotams.

2. grozījums

Priekšlikums lēmumam

5. punkts – pievienot šādu jaunu rindkopu:

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	Stratēģija "Eiropa 2020" būtu jāīsteno partnerībā ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kas, ņemot vērā to kompetenci un veiktspēju jomās, uz kurām attiecas minētās pamatnostādnes, un saskaņā ar subsidiaritātes principu ir jāiesaista valstu reformu programmu izstrādē un īstenošanā, it īpaši saistībā ar sociālajiem pakalpojumiem un pasākumiem, kas vērsti uz integrāciju darba tirgū. Turklāt vietējās un reģionālās pašvaldības jāiesaista vispārējā komunikācijā par stratēģiju, jo vietējais un reģionālais līmenis ir iedzīvotājiem vistuvākais.

Pamatojums

Grozījumā tiek apliecināta politiskā loma, kādu vietējās un reģionālās pašvaldības daudzās dalībvalstīs uzņemas, lai īstenotu stratēģijā "Eiropa 2020" paredzētos politiskos pasākumus ([1]).

3. grozījums

Priekšlikums lēmumam

6. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Finanšu un ekonomikas krīze atklāja un izgaismoja būtiskus trūkumus Savienības un dalībvalstu ekonomikā. Tāpat tā uzskatāmi parādīja dalībvalstu ekonomikas un darba tirgu ciešo savstarpējo atkarību. Patlaban galvenais uzdevums ir virzīt Savienību uz spēcīgu, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi un sekmēt jaunu darbvietu izveidi. Tālab ir nepieciešama koordinēta un vērienīga politikas rīcība gan Savienības, gan dalībvalstu līmenī, kura atbilstu Līguma noteikumiem un Savienības ekonomikas pārvaldības principiem. Kombinējot pasākumus piedāvājuma un pieprasījuma jomā, šādai rīcībai būtu jāpalielina investīcijas, jāatjauno apņemšanās veikt strukturālas reformas un jāuzņemas fiskālā atbildība.	Finanšu un ekonomikas krīze atklāja un izgaismoja būtiskus trūkumus Savienības un dalībvalstu ekonomikā. Tāpat tā uzskatāmi parādīja dalībvalstu ekonomikas un darba tirgu ciešo savstarpējo atkarību. Patlaban galvenais uzdevums ir virzīt Savienību uz spēcīgu, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi un sekmēt jaunu darbvietu izveidi. Tālab ir nepieciešama koordinēta un vērienīga politikas rīcība gan Savienības, gan dalībvalstu līmenī, kura atbilstu Līguma noteikumiem un Savienības ekonomikas pārvaldības principiem. Kombinējot pasākumus piedāvājuma un pieprasījuma jomā, šādai rīcībai būtu jāpalielina ***publiskā un privātā sektora*** investīcijas, jāatjauno apņemšanās veikt strukturālas reformas un jāuzņemas fiskālā atbildība.

Pamatojums

Pašsaprotams.

([1]) Reģionu komitejas rezolūcija "Efektīvāku instrumentu kopums ES stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanai: dalībvalstu un Eiropas Savienības ekonomikas un nodarbinātības politikas integrētās pamatnostādnes" (CdR 175/2010 fin).

4. grozījums

Priekšlikums lēmumam

7. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Dalībvalstīm un Savienībai būtu arī jānovērš krīzes sociālā ietekme un jātiecas veidot vienotu sabiedrību, kurā cilvēkiem ir iespējas paredzēt un pārvaldīt pārmaiņas, aktīvi piedaloties sabiedriskajā dzīvē un ekonomikā. Būtu jānodrošina visiem vienlīdzīga piekļuve un iespējas un jāsamazina nabadzība un sociālā atstumtība, šajā nolūkā jo īpaši nodrošinot darba tirgu un sociālās labklājības sistēmu efektīvu darbību un likvidējot šķēršļus dalībai darba tirgū. Dalībvalstīm būtu arī jāpanāk, ka no ekonomikas izaugsmes labumu gūst visi pilsoņi visos reģionos.	Dalībvalstīm un Savienībai būtu arī jānovērš krīzes sociālā ietekme un jātiecas veidot vienotu sabiedrību, kurā cilvēkiem ir iespējas paredzēt un pārvaldīt pārmaiņas, aktīvi piedaloties sabiedriskajā dzīvē un ekonomikā. Būtu jānodrošina visiem vienlīdzīga piekļuve un iespējas un jāsamazina nabadzība un sociālā atstumtība, šajā nolūkā jo īpaši nodrošinot darba tirgu un sociālās labklājības sistēmu efektīvu darbību un likvidējot šķēršļus dalībai darba tirgū ***un darbaspēka mobilitātei***. Dalībvalstīm būtu arī jāpanāk, ka no ekonomikas izaugsmes labumu gūst visi pilsoņi visos reģionos.

Pamatojums

Pašsaprotams.

5. grozījums

Priekšlikums lēmumam

8. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Šīm pamatnostādnēm atbilstīga rīcība ir nozīmīgs solis ceļā uz stratēģijā "Eiropa 2020" noteikto mērķu sasniegšanu. Pamatnostādnes veido integrētu Eiropas un valstu politikas kompleksu, ko dalībvalstīm un Savienībai vajadzētu īstenot, lai panāktu koordinētu strukturālo reformu pozitīvu ietekmi plašākā mērogā, veiktu pienācīgus ekonomikas politikas kopuma pasākumus un sniegtu konsekventāku Eiropas politikas ieguldījumu stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu īstenošanā.	Šīm pamatnostādnēm atbilstīga rīcība ir nozīmīgs solis ceļā uz stratēģijā "Eiropa 2020" noteikto mērķu sasniegšanu. Pamatnostādnes veido integrētu Eiropas un valstu politikas kompleksu, ko dalībvalstīm un Savienībai vajadzētu īstenot, lai panāktu koordinētu strukturālo reformu***, kurās ņemti vērā dažādo reģionu īpašie sociālie un ekonomiskie apstākļi, pozitīvu ietekmi plašākā mērogā***, veiktu pienācīgus ekonomikas politikas kopuma pasākumus un sniegtu konsekventāku Eiropas politikas ieguldījumu ***partnerībā ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām īstenojamās*** stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu īstenošanā.

Pamatojums

Vietējās un reģionālās pašvaldības, ņemot vērā to kompetenci un veiktspēju un saskaņā ar subsidiaritātes principu, ir jāiesaista valstu reformu programmu izstrādē, īstenošanā un vispārējas informācijas izplatīšanā par stratēģiju "Eiropa 2020" ([2]).

([2]) Skatīt 1. zemsvītras piezīmi.

6. grozījums

Priekšlikums lēmumam

8. punkts – pievienot šādu jaunu rindkopu:

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	Dalībvalstīm un Eiropas Savienībai būtu jāparedz atbilstošs satvars efektīvākai un lietderīgākai ES instrumentu izmantošanai, lai vietējām un reģionālajām pašvaldībām palīdzētu pildīt to uzdevumus sociālās un ekonomiskās iekļaušanas rīcībpolitikas īstenošanā ar sociālajiem un nodarbinātības pakalpojumiem, lai nodrošinātu atbilstīgus sociālās aizsardzības veidus, kas palīdz novērst nabadzību un sociālo atstumtību, un lai risinātu smago bezdarba, it īpaši ilgstošā bezdarba un jauniešu bezdarba, problēmu.

Pamatojums

Tieši vietējās un reģionālās pašvaldības ir tās, kas, piedāvājot sociālos un nodarbinātības pakalpojumus, īsteno sociālās un ekonomiskās iekļaušanas rīcībpolitiku. Neraugoties uz jau paveikto, piemēram, ESF ietvaros sociālajai iekļaušanai paredzētajiem 20 %, nodarbinātības pamatnostādnēs būtu jānodrošina atbilstošs satvars un vēl piemērotāki finansēšanas instrumenti, lai palīdzētu pašvaldībām pildīt šos uzdevumus ([3]).

7. grozījums

Priekšlikums lēmumam

9. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Lai gan šīs pamatnostādnes ir adresētas dalībvalstīm un Savienībai, tās būtu jāīsteno partnerībā ar visām valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm, šajā darbībā cieši iesaistot parlamentus, kā arī sociālos partnerus un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus.	Lai gan šīs pamatnostādnes ir adresētas dalībvalstīm un Savienībai, tās būtu jāīsteno partnerībā ar visām valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm, šajā darbībā cieši iesaistot parlamentus, kā arī sociālos partnerus un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus. ***Vietējām un reģionālajām pašvaldībām, ņemot vērā to kompetenci un veiktspēju jomās, uz kurām attiecas šīs pamatnostādnes, un saskaņā ar subsidiaritātes principu ir nozīmīga loma pamatnostādņu īstenošanā, it īpaši saistībā ar sociālajiem pakalpojumiem un pasākumiem, kas vērsti uz integrāciju darba tirgū.***

Pamatojums

Pašsaprotams.

([3]) Skatīt 1. zemsvītras piezīmi.

8. grozījums

Pielikums: ierosinātā lēmuma integrētās pamatnostādnes

5. pamatnostādne – 1. rindkopa – pievienot šādu jaunu rindkopu:

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Dalībvalstīm būtu jāveicina darbvietu izveide, jāsamazina šķēršļi, kas liedz uzņēmumiem pieņemt darbā cilvēkus, jāsekmē uzņēmējdarbība un jo īpaši jāatbalsta mazo uzņēmumu izveide un izaugsme, lai paaugstinātu vīriešu un sieviešu nodarbinātības līmeni. Tāpat dalībvalstīm būtu aktīvi jāveicina sociālā ekonomika un sociālā inovācija.	Dalībvalstīm būtu jāveicina darbvietu izveide, jāsamazina šķēršļi, kas liedz uzņēmumiem pieņemt darbā cilvēkus, jāsekmē uzņēmējdarbība un jo īpaši jāatbalsta mazo uzņēmumu izveide un izaugsme, lai paaugstinātu vīriešu un sieviešu nodarbinātības līmeni. Tāpat dalībvalstīm būtu aktīvi jāveicina sociālā ekonomika un sociālā inovācija. ***Ņemot vērā nodarbinātības tirgus aktīvo instrumentu klāstu, dalībvalstīm būtu arī jāveic pasākumi, lai atbalstītu pašnodarbinātību, jo īpaši pašiem savu uzņēmējdarbību, ņemot vērā tās lielo ietekmi uz ekonomikas izaugsmi vietējā līmenī, un šajā saistībā jāatbalsta jauniešu dibināti uzņēmumi, mikrouzņēmumi un ar vidēju un augstu risku saistīti vērienīgi novatoriski projekti, neapgrūtinot tos ar birokrātiskiem šķēršļiem, kas kavē to īstenošanu.***

Pamatojums

Jāņem vērā, ka uzņēmējdarbība spēcīgi ietekmē ekonomikas izaugsmi vietējā līmenī, un tādēļ to nedrīkst izslēgt no nodarbinātības politikas.

9. grozījums

Pielikums: ierosinātā lēmuma integrētās pamatnostādnes

6. pamatnostādne – 1. rindkopa – pievienot šādu jaunu rindkopu:

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Dalībvalstīm būtu jāveicina ražīgums un iespējas atrast darbu, pienācīgi nodrošinot atbilstīgas zināšanas un prasmes. Dalībvalstīm būtu jāveic vajadzīgās investīcijas izglītības ***un*** profesionālās apmācības sistēmās, vienlaikus uzlabojot to efektivitāti un lietderību, lai paaugstinātu darbaspēka prasmju līmeni, kas aizvien digitālākās ekonomikas apstākļos tam ļautu labāk prognozēt strauji mainīgās vajadzības dinamiskajos darba tirgos un tām pielāgoties. Dalībvalstīm būtu jāstiprina centieni, lai uzlabotu kvalitatīvas pieaugušo izglītības pieejamību visiem, un jāīsteno aktīvas novecošanas stratēģijas, lai panāktu, ka darba mūžs kļūst garāks.	Dalībvalstīm būtu jāveicina ražīgums un iespējas atrast darbu, pienācīgi nodrošinot atbilstīgas zināšanas un prasmes. ***Kopā ar attiecīgajām vietējām un reģionālajām pašvaldībām un dialogā ar privāto un publisko sektoru dalībvalstīm, izmantojot izglītību un apmācību, būtu labāk jāsalāgo pieejamās darba prasmes ar darba tirgus vajadzībām.*** Dalībvalstīm būtu jāveic vajadzīgās investīcijas izglītības, profesionālās apmācības ***un mūžizglītības*** sistēmās, vienlaikus uzlabojot to efektivitāti un lietderību, lai paaugstinātu darbaspēka prasmju līmeni, kas aizvien digitālākās ekonomikas apstākļos tam ļautu labāk prognozēt strauji mainīgās vajadzības dinamiskajos darba tirgos un tām pielāgoties. Dalībvalstīm būtu jāstiprina centieni, lai uzlabotu kvalitatīvas pieaugušo izglītības pieejamību visiem, un jāīsteno aktīvas novecošanas stratēģijas, lai panāktu, ka darba mūžs kļūst garāks.

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	Šajā saistībā būtu jāturpina visi centieni, lai, pieprasījumu pēc darbaspēka saskaņojot ar prasmēm, kā arī paredzot un vadot mainīgās vajadzības pēc cilvēkkapitāla un nodokļu slogu novirzot uz citiem maksājumu veidiem, nostiprinātu pāreju uz zaļo ekonomiku un jūras nozaru ekonomiku. Tas it īpaši var palīdzēt samazināt jauniešu bezdarba līmeni, kas pašlaik Eiropas Savienībā vidēji ir augstāks par 22 %. Vienlaikus būtu jāpalīdz attīstīt sociālo ekonomiku, ņemot vērā šā sektora spējas radīt kvalitatīvas darbvietas, jo īpaši attiecībā uz Eiropas reģionu un vietējo pašvaldību vajadzībām.

Pamatojums

Pamatojoties uz nostāju, ko RK agrāk paudusi atzinumā par ES kvalitātes sistēmu pārmaiņu un pārstrukturēšanās prognozēšanai (COR-2014-01319), jāuzsver, ka prasmju un darba tirgus vajadzību salāgošanā liela nozīme ir vietējām un reģionālajām pašvaldībām un privātajam sektoram. Grozījumos tiek uzsvērta arī mūžizglītības nozīme un nepieciešamība koncentrēties uz zaļo ekonomiku ([4]) ([5]) un sociālo ekonomiku, kurām ir ievērojams potenciāls būtiski palielināt nodarbinātības līmeni un kuras skar ekonomikas teritoriālo dimensiju ([6]).

10. grozījums

Pielikums: ierosinātā lēmuma integrētās pamatnostādnes

6. pamatnostādne – 4. rindkopa

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Būtu jāsamazina šķēršļi dalībai darba tirgū, jo īpaši tie, ar kuriem saskaras sievietes, gados vecāki darbinieki, jaunieši, invalīdi un legālie migranti. Darba tirgū būtu jānodrošina dzimumu līdztiesība, tostarp vienlīdzīga darba samaksa, kā arī cenas ziņā pieņemamas, kvalitatīvas agrīnas pirmsskolas izglītības un aprūpes pakalpojumu pieejamība.	Būtu jāsamazina šķēršļi dalībai darba tirgū, jo īpaši tie, ar kuriem saskaras sievietes, gados vecāki darbinieki, jaunieši, invalīdi un legālie migranti. Darba tirgū būtu jānodrošina dzimumu līdztiesība, tostarp vienlīdzīga darba samaksa, kā arī cenas ziņā pieņemamas, kvalitatīvas agrīnas pirmsskolas izglītības un aprūpes***, kā arī ilgtermiņa aprūpes*** pakalpojumu pieejamība. ***Nestandarta nodarbinātības veidi arī būtu jāatbalsta ar konkrēta tiesiskā regulējuma starpniecību.***

Pamatojums

Sievietes bieži vien rūpējas ne tikai par maziem bērniem, bet arī par gados veciem cilvēkiem un cilvēkiem ar invaliditāti. Izskatot nodarbinātības politiku, nedrīkst aizmirst par nepieciešamo atbalstu nestandarta nodarbinātības veidiem.

([4]) COM(2014) 446.
([5]) RK atzinums par zaļās rīcības plānu MVU un videi nekaitīgas nodarbinātības iniciatīvu.
([6]) Reģionu komitejas rezolūcija par Eiropas Komisijas darba programmu 2015. gadam (CdR-2015-00074).

11. grozījums

Pielikums: ierosinātā lēmuma integrētās pamatnostādnes

6. pamatnostādne – 5. rindkopa

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Dalībvalstīm būtu pilnībā jāizmanto Eiropas Sociālā fonda un citu Savienības fondu atbalsts, lai uzlabotu nodarbinātības, sociālās integrācijas, izglītības un valsts pārvaldes rādītājus.	Dalībvalstīm būtu pilnībā jāizmanto Eiropas Sociālā fonda un citu Savienības fondu atbalsts, lai***, pilnībā ievērojot pārskatītos noteikumus, kas reglamentē šos fondus,*** uzlabotu nodarbinātības, sociālās integrācijas, izglītības un valsts pārvaldes rādītājus. ***It sevišķi Eiropas Sociālais fonds vairāk jāorientē uz rezultātu sasniegšanu, jāpanāk, ka tā darbība ir labāk izmērāma (nodarbinātība, sociālā iekļaušana, kohēzija), jāsamazina īpašais administratīvais slogs, kas uz to gulstas. Vienlaikus ir vairāk jākontrolē tā ietekme un rezultāti. Turklāt jāizmanto Eiropas Stratēģisko investīciju fonds un tā ieguldījumu platformas, lai sekmētu tādu vērienīgu projektu attīstību, kuriem ir spēcīga ietekme reģionālā līmenī, nodrošinot vietējās uzņēmējdarbības projektus, atbalstot mazos un vidējos uzņēmumus un mikrouzņēmumus, novatoriskus jaundibinātus uzņēmumus un ar augstu risku saistītus projektus, vienlaikus nodrošinot kvalitatīvu darbvietu radīšanu un darba ņēmēju prasmes, kas vajadzīgas Savienības pārejai uz ilgtspējīgas izaugsmes modeli.***

Pamatojums

Neapšaubāmi, dalībvalstīm būtu pilnībā jāizmanto Eiropas Sociālais fonds atbilstīgi noteikumiem, kas reglamentē ES fondus, taču tā izmantošanai vajadzētu būt vairāk vērstai uz konkrētiem rezultātiem, kuri ir vieglāk izmērāmi un kuru sasniegšanu mazāk ierobežo administratīvais slogs. Vajadzības gadījumā jāpastiprina pārbaudes.

12. grozījums

Pielikums: ierosinātā lēmuma integrētās pamatnostādnes

6. pamatnostādne – 5. rindkopa – pievienot šādu jaunu rindkopu:

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	Investīciju palielināšana ir prioritāte, jo ilgtermiņā tā nodrošina ekonomisko izaugsmi, nodarbinātību un sociālo kohēziju. Lai sasniegtu šos mērķus, jāveicina publiskā un privātā sektora finansējums. Būtu jāatzīst publiskā sektora nozīme, jo tas sniedz ieguldījumu ekonomikas izaugsmes veicināšanā.

Pamatojums

Būtu jārosina un jāatbalsta investīcijas. Tādēļ izdevumu pārskatīšana un publisko izdevumu reorganizācija būtu jāveic tā, lai nodrošinātu šā mērķa sasniegšanu. Eiropas Savienības noteikumos šādi ieguldījumi būtu jāuzskata par daļu no nākotnes, nevis tikai par parādu valsts finansēs.

13. grozījums

Pielikums: ierosinātā lēmuma integrētās pamatnostādnes

7. pamatnostādne – 2. rindkopa

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Dalībvalstīm, saskaņā ar valsts praksi veidojot un īstenojot attiecīgās reformas un politiku, būtu cieši jāiesaista valstu parlamenti un sociālie partneri un jāsniedz atbalsts, lai uzlabotu sociālā dialoga risināšanu un efektivitāti valsts līmenī.	Dalībvalstīm, saskaņā ar valsts praksi veidojot un īstenojot attiecīgās reformas un politiku, būtu cieši jāiesaista valstu parlamenti ***un, ņemot vērā to kompetences, jāiesaista arī vietējās un reģionālās pašvaldības, kā arī*** sociālie partneri, un jāsniedz atbalsts, lai uzlabotu sociālā dialoga risināšanu un efektivitāti valsts līmenī.

Pamatojums

Pašsaprotams.

14. grozījums

Pielikums: ierosinātā lēmuma integrētās pamatnostādnes

7. pamatnostādne – 4. rindkopa – pievienot šādu jaunu rindkopu:

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Lai pilnībā izmantotu Eiropas darba tirgus potenciālu, būtu jānodrošina darba ņēmēju mobilitāte, tostarp uzlabojot pensiju pārvedamību un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu. Vienlaikus dalībvalstis nedrīkstētu pieļaut spēkā esošo noteikumu pārkāpšanu.	Lai pilnībā izmantotu Eiropas darba tirgus potenciālu, būtu jānodrošina darba ņēmēju mobilitāte ***kā pamattiesības, vienlaikus saglabājot brīvas izvēles iespēju***, tostarp uzlabojot pensiju un ***sociālā nodrošinājuma tiesību pārvedamību un*** profesionālās kvalifikācijas atzīšanu. Vienlaikus dalībvalstis nedrīkstētu pieļaut spēkā esošo noteikumu pārkāpšanu. ***Tomēr dalībvalstīm būtu arī jāņem vērā, ka vispārēji ilgtermiņa sociālie ieguldījumi, kurus veikuši reģioni un vietējās pašvaldības, kas vislabāk izprot savu iedzīvotāju un savas teritorijas apstākļus, ļauj pārvarēt krīzi ilgtspējīgākā veidā, tādējādi mazinot to, ka pārmērīgi aizceļo augsti kvalificēts darbaspēks, kurš var veicināt izaugsmi.*** ***Tāda instrumentu kopuma izveide vietējā un reģionālajā līmenī, kura uzdevums būtu mazināt kvalificēta darbaspēka masveida izceļošanu, var arī veicināt ekonomikas izaugsmi un nodarbinātību vietējā līmenī.***

Pamatojums

Tiesības brīvi pārvietoties ir viens no būtiskākajiem ES sasniegumiem, un ir svarīgi šīs tiesības aizsargāt un sekmēt to īstenošanu, veicinot darbaspēka brīvu pārvietošanos ([7]). Tomēr ir vērts atzīmēt, ka vispārējie ilgtermiņa sociālie ieguldījumi, ko veikuši reģioni un vietējās pašvaldības, kas vislabāk izprot savu iedzīvotāju un savas teritorijas apstākļus, ļauj pārvarēt krīzi ilgtspējīgākā veidā, tādējādi mazinot to, ka pārmērīgi aizceļo augsti kvalificēts darbaspēks ([8]).

([7]) RK atzinums "Darbaspēka mobilitāte un *EURES* tīkla stiprināšana" (CdR 2014-1315).
([8]) RK atzinums "ES sociālo ieguldījumu pakete" (CdR1999-2013).

15. grozījums

Pielikums: ierosinātā lēmuma integrētās pamatnostādnes

8. pamatnostādne – 1. rindkopa

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Dalībvalstīm būtu jāmodernizē savas sociālās aizsardzības sistēmas, lai nodrošinātu efektīvu, iedarbīgu un atbilstīgu aizsardzību visos mūža posmos, nodrošinot godīgumu un novēršot nevienlīdzību. Ir vajadzīga vienkāršāka un mērķtiecīgāka sociālā politika, ko papildina cenas ziņā pieejama, kvalitatīva bērnu aprūpe un izglītība, apmācība un palīdzība darba atrašanā, atbalsts mājokļu jomā un pieejama veselības aprūpe, pamatpakalpojumu, piemēram, bankas konta un interneta pakalpojumu, pieejamība, lai novērstu priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu un apkarotu sociālo atstumtību.	Dalībvalstīm būtu jāmodernizē savas sociālās aizsardzības sistēmas, lai nodrošinātu efektīvu, iedarbīgu un atbilstīgu aizsardzību visos mūža posmos, nodrošinot godīgumu un novēršot nevienlīdzību. Ir vajadzīga vienkāršāka un mērķtiecīgāka sociālā politika, ko papildina cenas ziņā pieejama, kvalitatīva bērnu aprūpe un izglītība, apmācība un palīdzība darba atrašanā, atbalsts mājokļu jomā un pieejama veselības aprūpe, ***tostarp ilgtermiņa aprūpe,*** pamatpakalpojumu, piemēram, bankas konta un interneta pakalpojumu, pieejamība, lai novērstu priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu un apkarotu sociālo atstumtību.

Pamatojums

Pašsaprotams.

16. grozījums

Pielikums: ierosinātā lēmuma integrētās pamatnostādnes

8. pamatnostādne – 2. rindkopa

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Šajā nolūkā būtu jāizmanto dažādi savstarpēji papildinoši instrumenti, ***tostarp nodarbinātības aktivizācijas atbalsta pasākumi un ienākumu atbalsts, kas vērsti uz*** individuālām vajadzībām. Sociālās aizsardzības sistēmas būtu jāveido tā, lai tās aptvertu visas personas, kurām ir attiecīgās tiesības, veicinātu investīcijas cilvēkkapitālā un palīdzētu novērst, samazināt nabadzību un aizsargāt pret ***to***.	Šajā nolūkā būtu jāizmanto dažādi savstarpēji papildinoši instrumenti, ***pamatojoties uz aktīvām iekļaušanas stratēģijām un vienlaikus pienācīgiem minimālajiem ienākumiem, iekļaujošiem darba tirgiem un augstas kvalitātes pakalpojumiem, kas pielāgoti*** individuālām vajadzībām. Sociālās aizsardzības sistēmas būtu jāveido tā, lai tās aptvertu visas personas, kurām ir attiecīgās tiesības, veicinātu investīcijas cilvēkkapitālā un palīdzētu novērst, samazināt nabadzību un ***sociālo atstumtību, kā arī*** aizsargāt pret ***šīm abām parādībām***.

Pamatojums

Pašsaprotams.

II. **IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ**

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA

Ievadpiezīmes

1. norāda: lai gan nodarbinātības pamatnostādnes ir adresētas dalībvalstīm, stratēģija "Eiropa 2020" būtu jāīsteno partnerībā ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kas, ņemot vērā to kompetenci un veiktspēju jomās, uz kurām attiecas minētās pamatnostādnes, un saskaņā ar subsidiaritātes principu ir jāiesaista valstu reformu programmu izstrādē, īstenošanā un vispārējas informācijas izplatīšanā par stratēģiju ([9]);

2. uzsver, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir arī tās, kas, piedāvājot sociālos un nodarbinātības pakalpojumus, praksē īsteno sociālās un ekonomiskās iekļaušanas rīcībpolitiku; tāpēc nodarbinātības pamatnostādnēs būtu jānodrošina atbilstošs satvars un piemēroti finansēšanas instrumenti, lai atbalstītu vietējās un reģionālās pašvaldības minēto uzdevumu izpildē ([10]);

3. iesaka īpaši ņemt vērā to, ka vietējais un reģionālais līmenis ir iedzīvotājiem, arī darba meklētājiem un darba devējiem, vistuvākais līmenis ([11]);

Vispārīgas piezīmes

4. atzinīgi vērtē to, ka 2010. gada pamatnostādnes attiecībā uz nodarbinātību Komisija ir pārskatījusi, lai ņemtu vērā krīzes sekas un saistībā ar jauno programmu sniegtu konkrētus darbības norādījumus;

5. atgādina Komisijai, ka vietējo un reģionālo pašvaldību veikti publiskā sektora ieguldījumi ir nozīmīgi, lai veicinātu ekonomikas izaugsmi. Tāpēc šie ieguldījumi ir pienācīgi jāņem vērā jaunajā Eiropas Savienības investīciju politikā, kura izklāstīta *Juncker* plānā. Tāpēc RK uzskata, ka ieguldījumiem paredzēti publiskie izdevumi ir jāpārskata, priekšroku dodot produktīviem izdevumiem, kas sniedz labumu ilgtermiņā, un *Juncker* plāna resursus novirzot ne tikai lieliem projektiem, bet arī reģionālajiem pasākumiem, kuri nodrošina vietējo un reģionālo pašvaldību tiešu iesaistīšanos;

6. atzinīgi vērtē to, ka atšķirībā no iepriekšējiem apgalvojumiem Komisija nav apņēmusies negrozīt nodarbinātības pamatnostādnes turpmākajos gados. Tas ļautu pamatnostādnēs veikt nepieciešamās izmaiņas, kas izrietētu no stratēģijas "Eiropa 2020" starpposma pārskatīšanas, kura plānota 2015. gada otrajā pusē;

7. šajā sakarā piekrīt, ka stratēģijā "Eiropa 2020" minētie trīs pīlāri – gudra, ilgtspējīga un iekļaujoša izaugsme – ir piemēroti un izraudzītie pamatrādītāji ir atbilstīgi. Komiteja tomēr aicina stratēģijā "Eiropa 2020" iekļaut "teritoriālo dimensiju", izvirzot teritoriālos mērķus. Šajā nolūkā Eiropas Komisijai un Eiropadomei vajadzētu veicināt pieeju, kas vienlaikus balstās gan uz lejupējo, gan uz augšupējo plānošanu, kura atbilst subsidiaritātes principam un kurā iesaistīti visi attiecīgie pārvaldības līmeņi, tostarp vietējā un reģionālā līmeņa iestādes ([12]);

8. mudina Eiropas Komisiju nodrošināt, ka Eiropas Sociālais fonds ir vairāk orientēts uz labāk izmērāmiem rezultātiem (nodarbinātība, sociālā integrācija, kohēzija), samazināt īpašo administratīvo slogu, kas gulstas uz šo fondu, un vienlaikus noteikt stingrākas kontroles. Šajā sakarā vietējām un reģionālajām pašvaldībām vajadzētu izstrādāt programmas, kas atbilst Eiropas Savienības galvenajām pamatnostādnēm;

([9]) Skatīt 1. zemsvītras piezīmi.
([10]) Skatīt 1. zemsvītras piezīmi.
([11]) Skatīt 7. zemsvītras piezīmi.
([12]) RK Atēnu deklarācija par stratēģijas "Eiropa 2020" starpposma pārskatīšanu.

9. uzsver, ka nodarbinātības politikas pamatnostādnēs nav nekādas atsauces uz zaļo darbvietu un jūras nozaru darbvietu potenciālu cīņā pret bezdarbu Eiropā. RK tāpēc atkārtoti pauž atbalstu pagājušajā gadā publicētajam Eiropas Komisijas paziņojumam par videi nekaitīgas nodarbinātības iniciatīvu un paziņojumam par integrēto jūrlietu politiku ([13]), kuros minētas problēmas un iespējas saistībā ar pāreju uz zaļo ekonomiku un jūras nozaru ekonomiku un jo īpaši uzsvērta nepieciešamība pieprasījumu pēc darbaspēka saskaņot ar prasmēm, vienlaikus prognozējot un vadot mainīgās vajadzības pēc cilvēkkapitāla;

10. uzsver, ka svarīgi ir izveidot saikni starp nodarbinātības un izglītības politiku. Stiprināt reģionu ekonomikas konkurētspēju var vienīgi ar zināšanām, jo kvalificēts darbaspēks ir ekonomiskās attīstības pamats. Tāpēc par prioritāti būtu jāizvirza profesionālo kvalifikāciju joma (apmācība, pārkvalificēšanās un profesionālā izglītība); šajā nolūkā ir nepieciešams izveidot saikni starp nodarbinātības un izglītības politiku;

11. norāda, ka ir svarīgi prasmes pielāgot darba tirgus vajadzībām, un šajā sakarā uzsver vietējo un reģionālo pašvaldību lomu vajadzību plānošanā attiecībā uz prasmēm un to pielāgošanu darba tirgus vajadzībām, jo īpaši veicot pasākumus izglītības un apmācības jomā un sniedzot atbalstu jauniem uzņēmējiem. Attiecībā uz citiem ieteikumiem, kā prasmes pielāgot vajadzībām, RK norāda uz atzinumu par ES kvalitātes sistēmu pārmaiņu un pārstrukturēšanās prognozēšanai (COR-2014-01319). RK uzsver, ka prasmju jautājums ir īpaši nozīmīgs jauniem cilvēkiem, kuru joprojām negatīvi ietekmē pārlieku augstais bezdarba līmenis, kas pārsniedz 22 %, un ka viņi būtu labāk jāsagatavo nākotnes darbvietām vispār un jo īpaši videi nekaitīgām darbvietām ([14]);

12. atzinīgi vērtē 5. pamatnostādnē iekļauto atsauci uz sociālo ekonomiku un uzsver minētā sektora potenciālu radīt kvalitatīvas darbvietas Eiropas reģionos un pilsētās ([15]); šajā sakarā viens no vietējo un reģionālo pašvaldību politikas konkrētajiem mērķiem ir atbalsts trešajam sektoram un brīvprātīgajam darbam;

13. ir noraizējusies par to, ka pašreizējās atjauninātajās nodarbinātības pamatnostādnēs dzimumu līdztiesības aspekts ir uzsvērts mazāk nekā iepriekšējās pamatnostādnēs, un norāda, ka krīze ir atšķirīgi ietekmējusi sievietes un vīriešus; turklāt uzsver, ka dzimumu nevienlīdzības atzīšana ļautu pieņemt mērķtiecīgāku un efektīvāku rīcībpolitiku;

14. uzsver, ka būtu arī jāveic pasākumi, lai atbalstītu pašnodarbinātību, jo īpaši pašiem savu uzņēmējdarbību, ņemot vērā tās lielo ietekmi uz ekonomikas izaugsmi vietējā līmenī;

15. aicina rīkoties, lai digitālo ekonomiku uzlabotu, samazinot digitālo plaisu, un tādējādi palielinātu izaugsmes iespējas, un uzsver, cik svarīga ir politika, ko varētu izstrādāt vietējā līmenī;

16. uzsver, ka attiecībā uz darbaspēka mobilitāti vairākums ES iedzīvotāju uzskata, ka tiesības brīvi pārvietoties ir viens no būtiskākajiem ES sasniegumiem, un ir pārliecināta, ka šīs tiesības jāaizsargā, kā arī jāsekmē to īstenošana, veicinot darbaspēka brīvu pārvietošanos ([16]). Tomēr būtu arī jāņem vērā, ka vispārēji ilgtermiņa sociālie ieguldījumi, kurus veikuši reģioni un vietējās pašvaldības, kas vislabāk izprot savas teritorijas un savu iedzīvotāju apstākļus, ļauj pārvarēt krīzi ilgtspējīgākā veidā, tādējādi mazinot to, ka pārmērīgi aizceļo augstu kvalificēts darbaspēks, kurš var veicināt izaugsmi ([17]).

Briselē, 2015. gada 3. jūnijā

Eiropas Reģionu komitejas priekšsēdētājs

Markku MARKKULA

([13]) Skatīt 4. zemsvītras piezīmi.
([14]) Skatīt 5. zemsvītras piezīmi.
([15]) Skatīt 6. zemsvītras piezīmi.
([16]) Skatīt 7. zemsvītras piezīmi.
([17]) Skatīt 8. zemsvītras piezīmi.